

Raadsmemo

Aan : De gemeenteraad
Datum : 7 januari 2025
Onderwerp : Berichtgeving over Resolutie IZA naar aanleiding van de ALV VNG 29 november
Van : Het college
Openbaar : Ja
Documentkenmerk : D-136082
Zaakkenmerk : Z-24-193582
Aantal bijlage(n) : 1 (aangehecht aan dit memo)

Op 29 november jl. heeft de ALV van de VNG ingestemd met de resolutie 'Stop met gesprekken vervolg IZA totdat is voldaan aan gestelde voorwaarden'. Het IZA (Integraal Zorg Akkoord) bevat afspraken van zorgpartijen en gemeenten die inzetten op de beweging van zorg naar gezondheid, zodat inwoners zoveel mogelijk kans hebben op een gezond leven.

De ALV stemde met ruim 93 % van de stemmen voor de [resolutie \(pdf, 202 kB\)](#). Ook de [motie 'Gelijkwaardigheid als basis voor \(aanvullend\) Zorgakkoord' \(pdf, 402 kB\)](#) werd aangenomen (met bijna 96 % van de stemmen).

De ALV had op 2 december 2022 onder 3 algemene voorwaarden ingestemd met deelname aan het IZA. Die voorwaarden omvatten een oplossing voor het financiële ravijn 2026, compensatie voor het abonnementstarief in de Wmo en structurele middelen voor preventie en gezondheidsbeleid. Het merendeel van deze randvoorwaarden is nog niet gerealiseerd. Daarom stoppen de gemeenten nu met IZA totdat er een goede basis van gelijkwaardigheid ligt tussen gemeenten, rijk en zorgverzekeraars.

Vooralsnog niet in gesprek over nieuw akkoord

VNG geeft aan: *“Door de gemaakte keuzes in het regeerprogramma en de rijksbegroting zijn gemeenten onvoldoende in positie om de beweging van zorg naar gezondheid te kunnen beïnvloeden. Het nieuwe kabinet wil met de IZA-partners werken aan een voortzetting van het Integraal Zorgakkoord (IZA), uitgebreid met een aantal nieuwe elementen, in een nieuw (breder) akkoord.*

In het medeoverhedenoverleg van 22 november is erkend dat gemeenten substantiële structurele middelen nodig hebben voor de grote opgaven waar zij voor staan. In februari is een volgend medeoverhedenoverleg, waar deze toezeggingen geconcretiseerd moeten worden.”

De VNG heeft aan de wethouders van de mandaatgemeenten voor het IZA (in onze regio is dat gemeente Haarlem) laten weten dat zij goede hoop hebben dat de basis voor (tripartite) gelijkwaardigheid er in loop van een aantal weken is.

Op dat moment zal VNG gaan meewerken aan het aanvullende zorg- en welzijnakkoord (AZWA). Daarbij zal in lijn met de aangenomen motie worden verzocht om een structurele overheveling van budget van zorg naar het sociaal domein in de orde grootte van 2% van het zorgbudget. Ook zal VNG inzetten op het behoud van de SPUK IZA-middelen voor de komende periode.

Wat betekent dit voor Beverwijk?

De gemeente Haarlem ontvangt jaarlijks een bedrag van 2,86 miljoen euro voor onze regio IJmond en Zuid-Kennemerland. Daarvoor is een toekenning ontvangen t/m 2026 (huidige looptijd van het IZA). Er is op dit moment een risico dat deze middelen wegvallen, als gemeenten geen partij meer zijn in het IZA. Overigens wordt niet verwacht dat de middelen al met ingang van 2025 komen te vervallen.

De SPUK IZA wordt grofweg besteed aan het versterken van de lokale preventieve infrastructuur in de gemeenten (50%), versterking regionale samenwerking (40%) en versterking ambtelijke capaciteit (10%). Alle gemeenten hebben daar dit jaar geld voor ontvangen en hebben onder andere procesregisseurs aangesteld om op lokaal niveau de samenwerking met het medisch domein te versterken. Ook wordt het budget lokaal ingezet voor het versterken van het Sociaal team.

NB: Voor de beweging van zorg naar preventie ontvangen gemeenten daarnaast ook de zogenaamde 'Brede SPUK', voor de uitvoering van het gelijktijdig met IZA afgesloten Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). De Brede SPUK is toegekend voor de periode 2023-2026. De nieuwe regering heroverweegt de diverse 'speciale uitkeringen' aan gemeenten. Wat de Brede SPUK betreft is overigens al bekend dat onderdelen daaruit gaan vervallen (in 2026 resp. 2027). Dit budget valt voor zover wij nu weten terug van € 785.500 (2025) naar ca. € 500.000 vanaf 2027 (of minder indien de eerder aangekondigde korting van 10% op deze uitkeringen wordt toegepast).

Wat betekent de resolutie voor de huidige samenwerking?

In de regio Kennemerland is een constructieve en intensieve samenwerking op gang gekomen rondom IZA. Er wordt gewerkt aan opgaven die in het Regioplan voor onze regio zijn vastgesteld. Samen met zorgpartners (waaronder Rode Kruis Ziekenhuis, lokale huisartsen en GGZ-organisaties), welzijnsorganisaties en zorgverzekering worden Transformatieplannen opgesteld en uitgewerkt waarin de verbinding tussen zorg en sociaal domein een grote rol speelt.

Wat de resolutie precies betekent voor de regionale inzet van de gemeenten moet de komende periode nog duidelijk worden. We staan als gemeenten nog steeds volledig achter de doelstellingen van het IZA en blijven ons hier als regiogemeenten ook voor inzetten. We zijn erg tevreden over de voortgang die in regio Kennemerland is gemaakt. Door IZA zitten gemeenten stevig aan tafel met zorgverzekeraars en dat komt de zorg voor inwoners ten goede.

We willen deze constructieve samenwerking dan ook niet loslaten. Vooralsnog blijven de gemeenten bij zowel het bestuurlijk overleg als het overleg op thema's en projecten aan tafel. En gaan met de partners in gesprek over de voortgang van ons Regioplan op de korte en lange termijn.

Een bericht hierover is door de wethouder van Haarlem verstuurd aan de samenwerkingspartijen. Zie de bijgevoegde bijlage.

Als er nieuwe ontwikkelingen zijn dan informeren we u daar uiteraard over.

Bijlage(n):

Mailbericht Wethouder Van Loenen (Gemeente Haarlem) aan de regionale IZA partners (d.d. 3 december 2024)

BIJLAGE

Mailbericht Wethouder Diana van Loenen (Haarlem) aan partners aan de regionale IZA partners

(3 december)

Beste samenwerkingspartner IZA,

Zoals jullie wellicht hebben vernomen in de media heeft de algemene ledenvergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) op 29 november besloten om de landelijke samenwerking IZA op te schorten. Ik wil jullie hierover, namens de bestuurders van de 7 gemeenten in onze regio, graag een nadere toelichting geven.

VNG heeft in de zomer van 2022 het Integraal zorgakkoord (IZA) met VWS en de landelijke partners ondertekend. Daarbij is de afspraak gemaakt dat halverwege de looptijd van het akkoord wordt geëvalueerd hoe dit heeft uitgedraaid voor gemeenten. De VNG heeft toen duidelijke randvoorwaarden meegegeven die betrekking hebben op gelijkwaardig partnerschap en uitvoerbaarheid van de afspraken (waaronder financiën). We zijn nu halverwege de looptijd en helaas moeten we als gemeenten constateren dat niet is voldaan aan de randvoorwaarden die in de zomer van 2022 zijn meegegeven. Tijdens de ledenvergadering van de VNG is daarom een besluit genomen om de landelijke samenwerking IZA op te schorten en pas weer aan de onderhandelingsstafels richting nieuw akkoord deel te nemen wanneer voldaan is aan de eerste randvoorwaarde: het volwaardig partnerschap. Wanneer dit volwaardig partnerschap is gerealiseerd (en vastgelegd) zal de VNG weer aan de onderhandelingsstafel stappen met als doel om tot afspraken te komen die ervoor zorgen dat gemeenten uitvoering kunnen geven aan het vernieuwde akkoord. Concreet betekent dit dat gemeenten zekerheid willen hebben over voldoende en structurele financiële middelen voor preventie en het sociaal domein.

De gemeenten in onze regio zien ook dat de (landelijke) randvoorwaarden niet op orde zijn maar zien tegelijkertijd dat wij nu goed met zorgverzekeraars/zorgaanbieders aan tafel zitten en intensief samenwerken. We willen deze constructieve samenwerking dan ook niet loslaten. We hopen dat jullie de keuze van de VNG om IZA gesprekken op te schorten begrijpen. Wat dit precies betekent voor de regionale inzet van onze gemeenten moet nog duidelijk worden. Vooralsnog zullen wij bij zowel het bestuurlijk overleg als het overleg op thema/project aan tafel blijven. We gaan graag samen met jullie in gesprek over de voortgang van ons Regioplan op de korte en lange termijn.

Met vriendelijke groet,

Diana van Loenen,

wethouder gemeente Haarlem.